

Kázání: 53. Tak už mi nalej

Kázání o živé vodě.

Kázání

Tak už mi nalej

1. čtení: Zjevení 21, 5-6

5 Ten, který seděl na trůnu, řekl: „Hle, všechno tvořím nové.“ A řekl: „Napiš: Tato slova jsou věrná a pravá.“ 6 A dodal: „Již se vyplnila. Já jsem Alfa i Omega, počátek i konec. Tomu, kdo žízní, dám napít zadarmo z pramene vody živé.

2. čtení: Jan 4, 9-26

9 Samařská žena mu odpoví: „Jak ty jako Žid můžeš chtít ode mne, Samařanky, abych ti dala napít?“ Židé se totiž se Samařany nestýkají. 10 Ježíš jí odpověděl: „Kdybys znala, co dává Bůh, a věděla, kdo ti říká, abys mu dala napít, požádala bys ty jeho, a on by ti dal vodu živou.“ 11 Žena mu řekla: „Pane, ani vědro nemáš a studna je hluboká; kde tedy vezmeš tu živou vodu? 12 Jsi snad větší než náš praotec Jákob, který nám tuto studnu dal? Sám z ní pil, stejně jako jeho synové i jeho stáda.“ 13 Ježíš jí odpověděl: „Každý, kdo pije tuto vodu, bude mít opět žízeň. 14 Kdo by se však napil vody, kterou mu dám já, nebude žíznit navěky. Voda, kterou mu dám, stane se v něm pramenem, vyvěrajícím k životu věčnému.“ 15 Ta žena mu řekla: „Pane, dej mi té vody, abych už nežíznila a nemusela už sem chodit pro vodu.“ 16 Ježíš jí řekl: „Jdi, zavolej svého muže a přijď sem!“ 17 Žena mu odpověděla: „Nemám muže.“ Nato jí řekl Ježíš: „Správně jsi odpověděla, že nemáš muže. 18 Vždyť jsi měla pět mužů, a ten, kterého máš nyní, není tvůj muž. To jsi řekla pravdu.“ 19 Žena mu řekla: „Pane, vidím, že jsi prorok. 20 Naši předkové uctívali Boha na této hoře, ale vy říkáte, že místo, na němž má být Bůh uctíván, je v Jeruzalémě!“ 21 Ježíš jí odpoví: „Věř mi, ženo, že přichází hodina, kdy nebudete ctít Otce ani na této hoře ani v Jeruzalémě. 22 Vy uctíváte, co neznáte; my uctíváme, co známe, neboť spása je ze Židů. 23 Ale přichází hodina, ano, již je tu, kdy ti, kteří Boha opravdově ctí, budou ho

uctívat v Duchu a v pravdě. A Otec si přeje, aby ho lidé takto ctili. 24 Bůh je Duch a ti, kdo ho uctívají, mají tak činit v Duchu a v pravdě.“ 25 Žena mu řekla: „Vím, že přichází Mesiáš, zvaný Kristus. Ten až přijde, oznámí nám všechno.“ 26 Ježíš jí řekl: „Já jsem to – ten, který k tobě mluvím.

V Kristu milé sestry a bratři, přátelé, hosté,

již minulou neděli jsme čerpali povzbuzení k následování Krista z tohoto oddílu evangelia Janova. Je to delší oddíl, který pojednává o setkání Ježíše s ženou Samařankou. Rozhovor mezi nimi mnoho vyjevuje. O Ježíši, o té ženě, o učednících, o společnosti, o náboženství, o víře.

Dnes jsme četli od místa, kdy Samařanka Ježíši s překvapením odpovídá na Ježíšovu žádost, aby mu dala napít. Je překvapena, že s ní vůbec mluví (tak jako budou překvapeni učedníci až přijdou) a natož, že Ježíš chce, aby mu dala napít. To znamenalo hodně. Znamenalo to, porušit i konvence, znamenalo to riskovat pověst Rabína, duchovního.

Jak to přiblížit. Parabible se o to pokouší a i když mění kulisy, tohle vystihuje podle mne věrně: Odehrává se to v hospodě, tedy také na veřejnosti, na místě veřejného setkávání. Přechtu jen úsek:

Jednou se vydal do Prahy, na Staré město, kde kdysi v reformačních dobách Jakoubek ze Stríbra začal podávat lidem víno z kalicha. Dosud tam stála hospoda U kalicha a Ježíš, unavený cestou, do ní zamířil. Bylo okolo poledne. Ve stejnou chvíli tam přišla jedna místní alkoholička a posadila se na bar.

Ježíš si sedl vedle ní a po chvíli mlčení ji oslovil: „Prosím tě, objednej mi něco k pití.“ (Jeho učedníci totiž vzali peníze a šli nakoupit do Tesky.) Žena vyprskla smích: Cože? Ty, křesťan, prosíš mě, alkoholičku, o pití? (Křesťané se totiž s alkoholiky nebaví.) Ježíš jí odpověděl: „Kdybys tušila, co jsem zač a co mám, poprosila bys ty mě, a já bych ti dal napít tak, že si to neumíš představit.“ Človče, vždyť ani nemáš peníze,“ namítla alkoholička, „a tahle čtvrt je drahá. Kde bys na to vzal? Máš snad pivovar nebo ti snad patří hospoda?

„Kdo pije v hospodě, bude mít žízeň“, prohlásil Ježíš. „Kdo se ale napije ode mě, navždycky na žízeň zapomene. A nejen že se sám napije, ale odšpuntuje ve svém nitru zdroj pro druhé – zdroj, který nikdy nevyschne.“ Když to uslyšela, rozzářili se jí oči. „Tak už mi nalej,“ vyhrkla. „Ať už nemám tu svou věčnou žízeň. Ať už ji sem nemusím chodit marně zapíjet!“ (Parabible, Alexandr Flek, Biblion 2018)

Dočetl jsem to trochu dál a text ještě pokračuje, ale vraťme se k situaci, kdy Ježíš svou prosbou k ženě, ohrozil svoje dobré jméno. A to je bod, který se dotýká i všech nás Kristovců. Nemá být nic, co by nám bránilo ve zvěstování lidem kolem nás. Nemáme žít mezi lidmi na distanc – aby si náhodou někdo něco nepomyslel, ta bezprostřednost je signalizována už tím, že Ježíš požádá tu ženu o službu.

My někdy můžeme mít pocit – že nám lidé kolem nás nemohou nijak posloužit. My přece víme, co je v životě nejdůležitější – nebudeme nikoho žádat o pomoc, radu, službu. A takový Ježíš není – já tu prosbu o vodu nevidím jako předem promyšlenou misijní strategii. Vnímám to jako příklad Ježíšova přístupu k lidem, ba k těm, nad nimiž ta správná většina ohrne nos. Pojdme ale dál.

Reakce ženy věrně zrcadlí smýšlení společnosti. Jak na ni, Samařanku a ženu s nevalnou pověstí, nahlíží ostatní – především ti tzv. slušní lidé. – Jen na vysvětlenou. – Já tu ani v nejmenším nehaním přístup k životu, kdy se snažíme žít spořádaně a správně, to určitě není potřeba.

Jde o to, aby se nám to, co je správné, nestalo překážkou k těm, kdo se takto nechovají – ať už z jakýchkoliv důvodů. Zničíme samou esenci křesťanství, když se budeme nad ostatní povyšovat. Třeba si to nepřipustíme a nečiníme to prvoplánově, ale náš přístup k lidem, především k těm na okraji, nás prozrazují. Tam, kde mají lidé problémy se svým životem, tam, u nich, máme být s evangeliem. Problémů je ve společnosti tolik, že to vydá na celý život. A k tomu jsme Kristem nakonec vyzváni.

Ostatně to si uvědomovali také předchůdci husitského hnutí. Konkrétně padlým ženám v Praze byl ochoten se věnovat Jan Milíč z Kroměříže – (V roce [1372](#) založil na [Starém Městě](#) v Praze v dnešní Bartolomějské ulici [\[6\]](#) v budově dřívějšího [veřejného domu](#) zvaného *Benátky*, který mu byl dán k dispozici, kazatelskou školu a útočiště kajících se prostitutek. Dům pak přejmenoval na *Jeruzalém*. Jméno odkazovalo nejen na biblické svaté město [Jeruzalém](#), ale především na nový Nebeský Jeruzalém, popisovaný v novozákonní knize [Zjevení](#). [\[7\]](#) V pražské vykřičené čtvrti kázal těmto ženám a vedl je k obrácení, takto pomáhal asi 200 padlým ženám začít nový život. Tolik Wikipedie).

Ježíš Samařance na její slova údivu odpovídá: „*Kdybys znala, co dává Bůh, a věděla, kdo ti říká, abys mu dala napít, požádala bys ty jeho, a on by ti dal vodu živou.*“

Zde se zastavme *podruhé*. Ježíš na ten údiv ženy, reaguje větou, která vyjevuje smysl a cíl jeho života. Vlít živou vodu do života vyprahlého, kdy člověk jen hasí svou žízeň v nekonečném koloběhu bažení po něčem, co nemá.

Ježíš má život a život dává. (V něm byl život a život byl světlo lidí. Jan 1,4) Ježíš použil metaforický příměr vody a to vody živé, tedy tekoucí – představme si horskou bystřinu plnou čisté obcerstvující, rychle tekoucí vody, a pro svou čistotu plnou ryb a všelijakého života – to je ta živá voda. Nejde o magickou tekutinu, jak ji známe z pohádek, třeba O Zlatovlásce. Tam byla mrtvá voda – kdy se nejprve uzdravilo tělo, a pak voda živá způsobila, že mrtvé tělo oživilo.

Tady jde o něco jiného. Ne o zázrak typu magie/kouzla. Jde tu o to, kým člověk je a kým se stává. V této chvíli Ježíš onu ženu vede z jednoho způsobu pochopení skutečnosti, do jiného způsobu uvažování a i nadále to bude proces.

Ježíš svými slovy ženu nejen udivuje, ale také vede. Ovšem nepoužívá techniky manipulátorů. Nejprve je nepochopen. Ta žena myslí na to, že Ježíšova nabídka je té povahy sice zvláštní ale pořád té fyzické vody a ono to tak skutečně mohlo ze slov Ježíšových vyplýnout.

Ale živá voda, kterou Ježíš slibuje, se nedá nabírat vědrem, ona vyvěrá v životě člověka – a tak se mi líbí i ten příměr z parafráze, že ten, kdo se napije od Krista, tedy přijme jeho život za svůj, stane se Kristovcem, ten „odšpuntuje“ ve svém nitru zdroj pro druhé.

Znovu jde o charakteristiku křesťanství. Být tu pro druhé. Pro malé děti, pro staré rodiče, pro lidi na okraji, pro nemocné, pro žebráky, pro sociálně slabé, pro lidi ve vězení, pro lidi pronásledované, pro lidi hladovějící, pro lidi zahnané válkou do utečeneckých táborů, pro lidi tonoucí na moři, pro lidi postižené tornádem, pro lidi, které zasáhla povodeň, pro lidi, kteří se učí prvním krůčků života, pro náctileté, kteří se začínají orientovat ve svém vlastním životě nezprostředkovaně, pro ty, kdo selhávají, pro ty kdo upadly, pro bolesti sevřené, pro tragédiemi zbídačené, pro lidi v beznaději, pro kolemjdoucí, pro lidi bez zázemí, pro vdovy, pro sirotky, pro ženy, které opustil manžel, pro muže, které opustila žena, pro lidi v závislostech, pro lidi bez domova, pro lidi bez důstojnosti, pro lidi bez srdce, pro lidi kamenného srdce, pro lidi nalomené, pro lidi sebejisté, pro lidi zraněné křivdou, lidskou zlobou, nepochopením, nespravedlností, pro ty, kteří již nemohou a neví jak dál. Být pro. Ne být sobě.

Není oblast lidského života, která by neměla být vyživena z pramene Kristovy vody živé. Není lidská

nouze a potřeba, k níž by se nevztahoval dotek nebe, dotek Boží. Každý je potřebuje napít té vody, která plyne jako proud milosti, jako živá voda, kterou se smí napít každý a zadarmo. Tak jsme to četli ze Zjevení.

Příliš často je křesťanství prezentováno, jen jako voda stojatá a mrtvá. Jako voda, ke které chodíme pít znovu a znovu a jako pokrm, ke kterému chodíme jíst znovu a znovu. A když nám vyhládne, tak zase musíme přijít. Ale to není křesťanství. To je je jeho karikatura. Taková karikatura jako učinili mnozí v Izraeli z živého poselství, které Izrael přijal na Sinaji na deskách deseti slov Božích přikázání. Samařané ve svém pojetí byli nakonec možná svobodnější. Protože oni byli ti níže postavení ... Ti, jimiž druzí opovrhovali nemají překážku přijmout Ježíšova slova a na závěr perikopy mnohé obyvatele Samařského města slyšíme říci: sami jsem ho slyšeli a víme, že toto je opravdu Spasitel světa.

Je Spasitelem světa, protože žil pro. Pro děti, pro dorůstající mládež, pro lidi na okraji, pro na sobě si zakládající bohaté mladíky, pro zákoníky a farizee, pro Saducee, žil pro Piláty i lotry po jeho pravici a levici, žil pro své učedníky a to byl jeho pokrm, z toho byl živ.

Mezitím ho prosili přišli učedníci, kteří se divili, že rozmlouvá s ženou, „Mistře, pojez něco! On jim řekl.: Já má k nasycení pokrm, který vy neznáte.“

Známe ho my? Jako Jan píše k další generaci kristovců píše i nám. Známe ho my ten pokrm, o němž Ježíš mluví. *„Můj pokrm jest, abych činil vůli toho, který mne poslal a dokonal jeho dílo.“*

Stala se voda, kterou nám dal Ježíš, pramenem vyvěrajícím v nás k životu věčnému? O tom životě věčném mnoho nevíme – a nepatřím v této oblasti mezi odborníky, ale jedno vím, že kdo se napije vody, kterou mu dá Ježíš, nebude žíznit navěky. A ta voda se stane v něm pramenem pro druhé.

Celý oddíl bude končit slovy, které ukazují na pole, které se bělejí ke žni. To je známá ilustrace z různých Ježíšových výroků. Pole bělející se ke žni, jako je vidíme v toto roční období, jsou pole světa kolem nás. Ještě jednou se k textu během prázdnin vrátíme.

A přijměme znovu tu výzvu, žít život z moci a síly Boží lásky i milosti, která je v Kristu skrze Ducha odvahy a síly, – nevyčerpatelným zdrojem. Už provždy. Amen.

Radek Pospíšil

18. 7. 2021

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté – Česká republika](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj baptistických sborů](#)